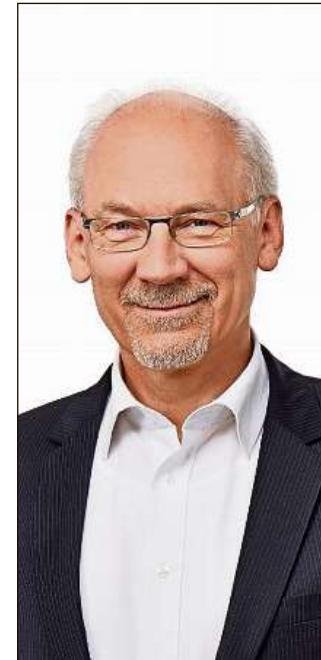

■ TRIBUNA POLITICA

Il cussegl dals chantuns fa donn a la forza idraulica indigena cun energia atomara

DA JOSIAS GASSER, CUSSEGLIER NAZIONAL PVL ED INTERPRENDIDER

Jau sun schoccà: a la lobi d'atom èsi propi reussì la davosa emna da la sessiun da gudagnar ina maioritad en il cussegl dals chantuns. La branscha da forza electrica ha vinavant maun liber da prender il maximum or da ses implants atomars antiquads. Quai en in temp d'ina surproduciun d'electricitat che sbassa er ils pretschs da la forza idraulica schubra e malgrà ch'ins ans ha sincerà ils onns 1970, cura ch'ins ha mess en funcziun quests implants: suenter 40 onns vegnian els fermads, il problem da la dismessa saja schlià e segirs sajan els era. Beznau ha cumenzà cun la produciun il 1969 ed è la pli veglia ovra atomara dal mund, per il mument ord funcziun pervi da motivs da segirezza. Per mintga interprendider cun in'interresa pitschna u mesauna fissi imperdunabel sch'el n'amortisass sias investiziuns entaifer la durada d'utilisaziun planisada. El offriss lura sia prestaziun per in pretsch memia bass e faschess baud u tard concurs. Exact quai han fatg ils gestiunaris dad ovras atomaras. Els han propagà current atomar favuraivel e vegnan ussa confruntads cun ils custs, custs ch'ils pataglias vegnan anc a sentir detg ed avunda. Ma ils chantuns han lur representants dal pievel en ils cussegls administratifs da questas societads e quels, savens anteriurs cussegliers guvernativs, sesan en il cussegl dals chantuns. Ussa vali da spendrar la pel considerond las sperditasenor-

mas che questa politica ha chaschunà. Che la populaziun vegn laschada a mesa via dat da pensar.

Ma lain turnar tar ulte-riuras decisiuns dal cussegl dals chantuns ch'en grevas da chapir. Era la segirezza da las ovras atomaras para da fatschentar el mo pauc. Il concept davart ina funcziun da lunga durada che l'Inspecturat federal da la segirezza nucleara (FSN) aveva pretendì è vegnì stritgà dal project da lescha. Cun quest concept ha il FSN sperà sin ina posiziun pli ferma envers ils gestiunaris ed in meglier instrument per intervegnir. La legislaziun actuala na resguarda numnadama betg bleras pretensiuns dal FSN per modernisar las ovras atomaras uschia ch'elles ademplissan standards da segirezza relevants. L'ovra atomara Mühleberg è situada strusch 20 km devant da la chasa federala, en ina zona che signifitgass in'evacuaziun totala en cas d'in supergau. Almain vul la gestiunaria BKW metter giu l'ovra en quatter onns. Modernisaziuns èn para memia charas.

Co tunavi anc avant quatter onns suenter l'accident atomar a Fukushima or dals centers da medias da bunamain tut las partidas: abandon da l'energia atomara! Ussa, quatter onns pli tard, na vul ins savair nagut pli da quai. Talmain emblidus è l'uman e la vardaivladad da la politica patescha.

Per far la mesira plaina han ins stritgà da la proposta tut ils instruments efficients per spargnar energia e limità il temp per la promozion da las energias regenerablas tut tenor il giavisch da la pps e la pld. Ina taxa da current tschuf raschunayla per energia da charvun da l'exterior n'è betg vegnida sustegnida. Las decisiuns dal cussegl dals chantuns en connex cun la strategia d'energia pudessan strusch esser pli cuntradictoricas. Quai ussa che las ovras idraulicas na vegnan confruntadas betg mo cun il current atomar, mabain er anc cun electricitat bunmartgada d'implants d'energia da charvun tudestgs. Qua paran ils arguments dals dus representants grischuns en il cussegl dals chantuns – els vulan sustegnair la forza idraulica indigena cun ulte-riuras subvenziuns – plitost penibels. Schebain questa proposta po vegnir curregida d'in cussegl naziunal cun fatschas novas, decidais Vus, charas electuras e chars electurs. Jau As recumond: gai a votar!